

**PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA UCZNIA
w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Buczynie**

Spis

1. OGÓLNE PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY
2. OGÓLNE ZASADY POZOSTAWANIA DZIECKA POD OPIEKĄ SZKOŁY
 - 2.1 Zasady ogólne opieki w szkole.
 - 2.2 Opieka podczas przerw.
 - 2.3 Opieka podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych.
 - 2.4 Opieka podczas imprez szkolnych.
 - 2.4.1 Wycieczki i wyjścia
 - 2.4.2 Przejazd autokarem
 - 2.4.3 Dyskoteki szkolne
 - 2.5 Sytuacje wyjątkowe.
 - 2.6 Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka sieci
 - 2.7 Opieka w dni wolne od zajęć szkolnych.
3. NIEOBECNOSCI UCZNIA
 - 3.1 Usprawiedliwianie nieobecności ucznia.
 - 3.2 Doraźne zwolnienie ucznia z zajęć dydaktycznych.
 - 3.3 Stałe zwolnienie ucznia z zajęć dydaktycznych.
4. ORGANIZACJA ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH
 - 4.1 Koła przedmiotowe / koła zainteresowań.
 - 4.2 Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.
 - 4.3 Organizacja zajęć terapeutycznych.
5. POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM KTÓRY MA PROBLEMY ZDROWOTNE
6. POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM KTÓRY ULEGŁ WYPADKOWI
7. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIA DEMORALIZACJĄ LUB SKUTKAMI CZYNÓW ZABRONIONYCH
8. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH I ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU
 - 8.1 Postępowanie z uczniem, który źle zachowuje się na lekcji.

- 8.2 Powiadamianie rodziców/ opiekunów ucznia o sytuacjach trudnych, zagrażających bezpieczeństwu
- 8.3 Samowolne opuszczenie zajęć szkolnych przez ucznia / nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia
- 8.4 Używanie telefonu komórkowego przez ucznia podczas lekcji
- 8.5 Zagrożenie zdrowia bądź życia w wyniku wypadku
- 8.6 Uczeń będący sprawcą czynu karalnego lub przestępstwa
- 8.7 Agresywne zachowanie wobec innych uczniów lub wobec pracowników szkoły
- 8.8 Stwierdzenie przemocy fizycznej wśród uczniów
- 8.9 Postępowanie w przypadku spraw spornych i konfliktów
- 8.10 Przypadek kradzieży, zniszczenia mienia, zastraszanie, wymuszenia lub wyłudzenia
- 8.11 Używki
 - 8.11.1 Stwierdzenie palenia tytoniu przez ucznia
 - 8.11.2 Podejrzenie posiadania przez ucznia narkotyków
 - 8.11.3 Podejrzenie obecności na terenie szkoły ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających
 - 8.11.4 Profilaktyka w przypadku zażywania przez uczniów narkotyków
- 8.12 Znalezienie przedmiotu, mogącego zagrażać bezpieczeństwu uczniów
- 8.13 Uzyskanie informacji o podłożeniu bomby
- 8.14 Podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie ucznia
- 8.15 Postępowanie w przypadku zajścia uczennicy w ciążę

9. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU

10. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

11. ZAŁĄCZNIK NR 1 - CZYNY KARALNE, BĘDĄCE PRZESTĘPSTWAMI I WYKROCZENIAMI, POPEŁNIANE PRZEZ NIELETNICH UCZNIÓW NA TERENIE SZKOŁY

1. OGÓLNE PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY

Celem procedur jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez:

1. wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka,
2. usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
3. zwiększenie kontroli nad osobami wchodzącymi na teren szkoły,
4. zapewnienie sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie szkoły.

Procedury dotyczą:

- ✓ kadry zarządzającej,
- ✓ nauczycieli,
- ✓ rodziców/prawnych opiekunów uczniów,
- ✓ uczniów,
- ✓ pracowników administracji i obsługi.

TELEFONY ALARMOWE		
999	998	997
POGOTOWIE RATUNKOWE	STRAŻ PORZARNA	POLICJA

PRZYGOTOWANIE OBIEKTU I PRACOWNIKÓW

1. Monitoring szkoły obejmuje boisko szkolne oraz ścieżkę prowadzącą do sali gimnastycznej.
2. Budynek szkoły posiada system alarmowy włączany po skończonych zajęciach szkolnych.
3. Apteczka pierwszej pomocy znajduje się w sekretariacie szkoły i w pokoju nauczycielskim w sali gimnastycznej.
4. Wszyscy nauczyciele oraz pracownik administracji są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
5. Wszyscy pracownicy szkoły oraz CUW mają obowiązek reagować na każdej, nawet najmniejszej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu uczniów.

6. Na korytarzach oraz klatkach schodowych znajdują się oznaczenia na wypadek zagrożenia pożarem, oznaczenie dróg ewakuacyjnych, oraz gaśnice przeciwpożarowe i hydranty.

2. OGÓLNE ZASADY POZOSTAWANIA DZIECKA POD OPIEKĄ SZKOŁY

2.1 Zasady ogólne opieki w szkole

- ✓ Budynek szkolny służy realizacji celów statutowych.
- ✓ Rodzice/prawni opiekunowie uczniów przekazują aktualne dane kontaktowe oraz informacje o stanie zdrowia i zasadach opuszczania szkoły przez dziecko na odpowiednich formularzach
- ✓ Szkoła zwraca się do rodziców/prawnych opiekunów o wyrażenie zgody na:
 - przetwarzanie danych osobowych ucznia w zakresie koniecznym do funkcjonowania dziennika, publikację danych i wizerunku dziecka w celu promocji osiągnięć jego i szkoły, publikację danych i wizerunku dziecka na stronie internetowej szkoły,
 - wezwanie karetki pogotowia ratunkowego i hospitalizację dziecka w przypadku zachorowania lub urazu,
 - udział dziecka w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych odbywających się poza terenem szkoły i jednodniowych wyjazdach edukacyjnych, wycieczkach i imprezach klasowych.
- ✓ Uczeń przebywa w budynku szkolnym pod opieką nauczycieli dyżurujących od godziny 7:55
- ✓ Rodzice ponoszą odpowiedzialność za dziecko, które zostało przyprowadzone do szkoły przed wyznaczonymi godzinami dyżurów
- ✓ Podczas pobytu w szkole w wyznaczonych terminach dyżurów i czasie pracy świetlicy uczeń pozostaje pod stałą opieką nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły, których polecenia zobowiązany jest respektować.
- ✓ W czasie przeznaczonym na zajęcia lekcyjne, zajęcia dodatkowe i zajęcia świetlicowe, a także podczas przerw pomiędzy zajęciami, uczeń nie może opuszczać terenu szkolnego.
- ✓ Uczeń nie może przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu np. latarek laserowych, ostrych narzędzi, substancji toksycznych.
- ✓ Uczeń powinien bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
- ✓ Podczas przerw międzylekcyjnych uczniowie pozostają pod opieką dyżurujących nauczycieli (w wyznaczonych miejscach – według obowiązującego grafiku dyżurów).

- ✓ Zasady korzystania uczniów ze świetlicy szkolnej określa „Regulamin świetlicy szkolnej”.
- ✓ Podczas zajęć prowadzonych na terenie szkoły przez inne podmioty uczniowie pozostają pod opieką nauczycieli.
- ✓ Na terenie boiska szkolnego opiekę sprawuje nauczyciel prowadzący zajęcia sportowe, lub nauczyciel przebywający z dziećmi na boisku podczas pełnienia dyżuru.

2.2 Opieka podczas przerw

- 1) Szkoła jest otwierana o godz. 7: 00
- 2) Dyżury nauczycieli rozpoczynają się o godz. 7:55
- 3) Podczas przerwy uczniowie mogą pozostać w salach lekcyjnych oraz w salach gimnastycznych tylko pod opieką nauczyciela.
- 4) Opiekę nad uczniami przebijającymi się w szatniach przy sali gimnastycznej sprawują nauczyciele wychowania fizycznego.
- 5) Nauczyciele zobowiązani są do pełnienia dyżurów na przerwach zgodnie harmonogramem pracy szkoły.
- 6) Dyżur zaczyna się równo z rozpoczęciem się przerwy. Nauczyciel pełniący dyżur bez zwłoki stawia się na miejsce pełnienia dyżuru.
- 7) Nadrzędnym celem dyżurów jest zapewnienie uczniom pełnego bezpieczeństwa.
- 8) Nauczyciel dyżurujący jest zobowiązany:
 - a. dbać o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez kontrolę realizacji przez nich zasad bezpiecznego zachowania,
 - b. prowadzić kontrolę nad toaletami i ich wykorzystywaniem jedynie do właściwych celów,
 - c. reagować na wszelkie przejawy agresji i zagrożeń zdrowia, życia i bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły, informować o takich sytuacjach dyrektora szkoły
 - d. dbać o mienie szkoły: wszelkie przejawy dewastacji mienia należy po zakończeniu dyżuru zgłosić konserwatorowi. W razie konieczności i możliwości ustalić winnego powstałej szkody.
- 9) Nauczyciel nie może pod żadnym pozorem zejść z dyżuru bez ustalenia zastępstwa poinformowania o tym fakcie dyrektora.

2.3 Opieka podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych.

- 1) Za bezpieczeństwo uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.
- 2) Obowiązki nauczyciela:
 - a) zapoznać uczniów na pierwszych zajęciach w roku szkolnym z zasadami bezpiecznego zachowania się wynikającymi ze specyfiki przedmiotu i wymagać bezwzględnego przestrzegania regulaminu każdej pracowni o zwiększonym ryzyku wypadku (wychowanie fizyczne, pracownia przyrodnicza, pracownia chemiczna i inne)
 - b) przestrzegać ustalonych godzin rozpoczynania i kończenia zajęć edukacyjnych
 - c) dostrzeżone nieprawidłowości techniczne należy bezwzględnie zgłosić do sekretariatu
 - d) odnotowywać nieobecność ucznia na każdych zajęciach
 - e) respektować prawo uczniów do pełnych przerw międzylekcyjnych
 - f) jeżeli stan zagrożenia powstanie lub ujawni się w czasie zajęć – niezwłocznie je przerwać i wyprowadzić z zagrożonych miejsc osoby powierzone opiece.
 - g) wymagać od uczniów respektowania wszystkich regulaminów obowiązujących w szkole

2.3 Opieka podczas imprez szkolnych.

Wszystkie uroczystości szkolne odbywają się pod opieką nauczycieli.

2.3.1 Wycieczki i wyjścia

- ✓ Nauczyciele organizujący wycieczkę lub wyjście zapewniają uczniom opiekę i nadzór zgodny z przepisami bhp, wypełniają stosowne dokumenty.
- ✓ Organizacja i program wycieczki powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych. Obowiązkiem organizatora jest sprawdzenie stanu zdrowia i umiejętności uczniów, wymaganych podczas wycieczki.
- ✓ Uczeń uczestniczący w imprezie krajowej jest ubezpieczony ubezpieczeniem zbiorowym zawartym przez szkołę, zgodnie z deklaracją rodzica/opiekuna prawnego. Istnieje możliwość ubezpieczenia dodatkowego zgodnie z wolą prawnych opiekunów. Wszyscy uczestnicy powinni być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków.
- ✓ Wycieczka lub wyjazd musi być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym.
- ✓ Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo uczniów podczas wycieczki, są kierownik wycieczki i opiekunowie grup. Opieka ich ma charakter ciągły.

- ✓ Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest wejście do szkoły, skąd uczniowie są przyprowadzani i odbierani wyłącznie pod opieką rodziców/prawnych opiekunów. Istnieje możliwość odebrania dziecka przez rodziców w wyznaczonym miejscu na trasie powrotu. (informacja pisemna-zgoda na samodzielny powrót niepełnoletniego ucznia)
- ✓ Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych, odbywających się w ramach zajęć szkolnych) wymaga pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
- ✓ Wszystkie wzory dokumentów znajdują się w sekretariacie szkoły i są udostępniane w miarę potrzeb.
- ✓ Opiekun wycieczki obowiązany jest sprawdzić stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
- ✓ Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi.
- ✓ W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
- ✓ W razie wypadku opiekuna wycieczki, kierownik lub inny opiekun powiadamia opiekuna rezerwowego, a ten dołącza do wycieczki w jak najszybszym czasie.
- ✓ Wszystkie wyjścia poza teren szkoły organizator odnotowuje w sekretariacie szkoły.
- ✓ Kierownikiem wycieczki jest osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- ✓ Możliwe jest, aby uczestnicy wycieczki mieli dostęp do telefonu komórkowego.

2.3.2 Przejazd autokarem

Nauczyciel organizujący wycieczkę wynajętym środkiem transportu - autokar, bus – zobowiązany jest do wykonania następujących czynności:

- ✓ sprawdzić, czy uczestnicy wycieczki nie mają przeciwwskazań do podróżowania środkami lokomocji (choroba lokomocyjna i inne schorzenia) oraz czy posiadają zaordynowane przez lekarza leki,
- ✓ dopilnować umieszczenia bagażu w schowkach i rozmieszczenia uczestników wycieczki na uzgodnionych wcześniej miejscach w autokarze. Opiekunowie powinni zająć miejsca przy drzwiach.
- ✓ ustalić, gdzie znajdują się podręczna apteczka (jej wyposażenie), gaśnice i wyjścia bezpieczeństwa,
- ✓ w czasie jazdy zabronić uczestnikom przemieszczania się po autokarze i podróżowania w pozycji stojącej, blokowania zamków, otwierania drzwi, samowolnego otwierania okien w czasie podróży, wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu i rzucania przedmiotami,
- ✓ podczas jazdy trwającej kilka godzin zarządzić jedną przerwę (20 – 30 minut),

- ✓ w czasie postoju (wyłącznie na parkingu lub stacji benzynowej) zabronić uczestnikom wycieczki: wchodzenia na jezdnię, przechodzenia na drugą stronę jezdni,
- ✓ po każdym zakończonym postoju sprawdzić obecność
- ✓ Nauczyciel ma możliwość przed wyjazdem wezwać policję, która zbada stan techniczny autokaru i stan trzeźwości kierowcy,
- ✓ Wychowawcy i nauczyciele zobowiązani są do utrzymania porządku w czasie dyskoteki, pełniąc dyżury w wyznaczonych miejscach.
- ✓ Nad przebiegiem dyskoteki nadzór pełni dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona przez dyrektora.

2.3.3 Dyskoteki szkolne

- ✓ W dyskotekach szkolnych uczestniczą jedynie uczniowie szkoły.
- ✓ Organizatorzy dyskoteki nie ponoszą odpowiedzialności za pozostawione na terenie szkoły/miejsca organizowania dyskoteki rzeczy wartościowe
- ✓ Uczeń biorący udział w dyskotece nie może opuszczać budynku w trakcie jej trwania. Może to uczynić tylko za pisemną zgodą rodziców.
- ✓ W czasie dyskoteki zakazane są niebezpieczne zabawy oraz zachowania zagrażające bezpieczeństwu.
- ✓ Uczestnika dyskoteki usuniętego za nieprzestrzeganie Regulaminu musi ze szkoły osobiście odebrać rodzic bądź opiekun prawny.

2.4 Sytuacje wyjątkowe

- 1) Prace na rzecz szkoły lub środowiska - udział uczniów może mieć miejsce po zaopatrzeniu ich w odpowiednie narzędzia i sprzęt oraz zapewnieniu właściwej opieki i bezpiecznych warunków pracy.
- 2) Bieżące zmiany w tygodniowym planie lekcji, mające wpływ na bezpieczeństwo (np. skrócenie zajęć lub zwolnienie z lekcji spowodowane nieobecnością nauczyciela) – zwolnienie za zgodą rodziców wyrażoną w formie pisemnej na początku roku szkolnego (dotyczy tylko drugiego etapu edukacyjnego). Uczniowie, którzy z różnych względów muszą pozostać w tym czasie w szkole, zostają objęci opieką wskazanego nauczyciela.
- 3) Wcześniejsze zwolnienie ucznia z lekcji na prośbę rodziców w wyjątkowych przypadkach - podstawą zwolnienia jest osobiste przybycie po ucznia lub pisemna, ewentualnie telefoniczna prośba rodziców.

4) Złe samopoczucie ucznia - obowiązkiem wychowawcy klasy lub nauczyciela, któremu uczeń zgłosił niedyspozycję, jest udzielenie dziecku pomocy, jeśli wymaga tego sytuacja służb specjalistycznych, dyrektora szkoły i rodziców dziecka.

5) Zagrożenie zdrowia lub życia dziecka:

- ✓ należy niezwłocznie wezwać karetkę pogotowia i powiadomić rodziców.
- ✓ jeśli rodzic nie może dotrzeć do szkoły, a dziecko musi być przewiezione do szpitala, za zgodą ratownika medycznego, towarzyszy mu nauczyciel, którzy pozostają z dzieckiem do momentu przybycia rodziców/prawnych opiekunów.

2.5 Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w sieci

1. Wszystkie komputery, z których korzystają uczniowie są zabezpieczone odpowiednim oprogramowaniem utrudniającym uczniom dostęp do treści niepożądanych.
 2. Uczniowie mogą korzystać z Internetu wyłącznie pod kontrolą nauczyciela.
 3. Nauczyciel nadzorujący pracę ucznia z komputerem powinien posiadać odpowiednie kwalifikacje.
 4. W trakcie zajęć uczniowie mają obowiązek:
 - a. nie przekazywać danych osobowych;
 - b. nie otwierać poczty elektronicznej bez zgody nauczyciela;
 - c. nie korzystać z komunikatorów;
 - d. nie zapisywać na dysku komputerów ściągniętych z Internetu plików graficznych, muzycznych, filmowych itp.
 5. Nauczyciel ma obowiązek uświadomić rodzicom zagrożenia związane z Internetem.
 6. Po ujawnieniu cyberprzemocy w szkole należy:
 - a) ustalić okoliczności zdarzenia (zabezpieczyć dowody);
 - b) powiadomić wychowawcę, następnie dyrektora szkoły;
 - c) Przeanalizować zdarzenia przy współudziale wychowawcy, psychologa i dyrektora:
- ✓ gdy sprawca jest nieznany należy przerwać akt cyberprzemocy poprzez zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału oraz zawiadomić policję;
 - ✓ gdy sprawcą jest uczeń należy powiadomić rodziców i/lub sąd rodzinny, a policję i /lub sąd rodzinny dopiero na wniosek rodziców / opiekunów ofiary przemocy o wydarzeniu i o dalszym postępowaniu; zobowiązać ucznia do natychmiastowego zaprzestania procederu i usunięcia materiałów z sieci; zastosować konsekwencje regulaminowe; zapewnić pomoc psychologiczną – pedagogiczną ofierze przemocy i sprawcy.

7. Wszystkie incydenty, które nauczyciel uzna za szkodliwe, ma obowiązek zgłosić odpowiednim organizacjom i instytucjom zajmującym się ściganiem przestępstw internetowych.

2.6 Opieka w dni wolne od zajęć szkolnych.

1. W dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktycznych szkoła zapewnia opiekę uczniom. Ze względów organizacyjnych wskazane jest, aby rodzice przekazali wcześniej stosowną informację wychowawcy klasy.
2. Opieka sprawowana jest w formie zajęć świetlicowych przez nauczycieli wyznaczonych przez Dyrektora.

3. Nieobecności ucznia

3.1 Usprawiedliwianie nieobecności ucznia.

- ✓ Usprawiedliwień nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych dokonują rodzice, dostarczając pisemną prośbę o usprawiedliwienie do wychowawcy klasy za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
 - ✓ Ponadto usprawiedliwienie może nastąpić na podstawie:
 - a) zwolnienia lekarskiego,
 - b) zwolnienia przez nauczyciela-opiekuna (jeśli dziecko reprezentuje szkołę np. zawodach sportowych lub w konkursach pozaszkolnych).
4. Usprawiedliwienie nieobecności powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 10 dni roboczych od ustania absencji. Usprawiedliwienie od lekarza uczeń dostarcza bezpośrednio do nauczyciela.

3.2 Doraźne zwolnienie ucznia z zajęć dydaktycznych.

1. Zwolnienia ucznia z zajęć szkolnych dokonuje rodzic osobiście u nauczyciela prowadzącego zajęcia w chwili, gdy rodzic dokonuje zwolnienia bądź za pośrednictwem dziennika elektronicznego – lub na pisemną prośbę rodzica złożoną u wychowawcy klas. Uczeń w wieku 10 lat zwolniony w trakcie planowych zajęć przez wychowawcę może opuścić szkołę samodzielnie.
2. Doraźne zwolnienie ucznia z zajęć w związku z udziałem w zawodach, konkursie, wycieczce może również zostać dokonane przez nauczyciela, który przejmuje opiekę nad uczniem. W takiej sytuacji nauczyciel wywiesza na tablicy informacyjnej listę uczniów uczestniczących w zawodach/konkursie.

3.3 Stałe zwolnienie ucznia z zajęć dydaktycznych.

Wychowanie fizyczne

Dyrektor zwalnia ucznia z lekcji wychowania fizycznego na podstawie podania złożonego przez rodzica/prawnego opiekuna i w oparciu o zaświadczenie lekarskie, na czas określony w tym zaświadczeniu.

Informatyka / zajęcia komputerowe

Dyrektor zwalnia ucznia z lekcji informatyki / zajęć komputerowych na podstawie podania złożonego przez rodzica/prawnego opiekuna i w oparciu o zaświadczenie lekarskie, na czas określony w tym zaświadczeniu.

Religia i etyka

Lekcje religii organizowane na podstawie odrębnych przepisów są zajęciami obowiązkowymi dla ucznia, o którego uczestnictwie w tych zajęciach rodzic zdecydował składając pisemną deklarację, chyba że rodzic w dalszym czasie złoży do Dyrektora podanie, na podstawie którego uczeń zostaje zwolniony z tych zajęć. Rodzic może w każdym czasie podjąć decyzję o uczestniczeniu dziecka w zajęciach religii / etyki.

Wychowanie do życia w rodzinie

Zajęcia wychowania do życia w rodzinie organizowane od klasy czwartej są zajęciami obowiązkowymi dla ucznia, chyba że rodzic/prawny opiekun złoży do Dyrektora pisemną rezygnację z zajęć.

Uczeń, który nie uczestniczy w zajęciach edukacyjnych, pozostaje w tym czasie pod opieką świetlicy szkolnej. W przypadku, gdy lekcja przedmiotu, w nauce którego uczeń nie uczestniczy, jest pierwszą lub ostatnią w danym dniu opiekę przejmuje rodzic.

4. ORGANIZACJA ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

4.1 Koła przedmiotowe / koła zainteresowań.

- ✓ Uczeń uczestniczy w zajęciach kół przedmiotowych/zainteresowań na podstawie jego wyboru oraz deklaracji rodziców/prawnych opiekunów.
- ✓ Terminy zajęć kół ustalane są przez nauczycieli i zatwierdzone przez Dyrektora.
- ✓ Uczniowie klas 1 – 3 pozostają pod opieką nauczycieli prowadzących zajęcia koła na zasadach określonych dla uczniów klas 1 – 3.
- ✓ Uczniowie II etapu edukacyjnego stawiają się na zajęcia koła punktualnie w terminie rozpoczęcia zajęć.

4.2 Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

1. Uczeń uczestniczy w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz deklaracji rodziców/prawnych opiekunów
2. Dla ucznia zakwalifikowanego do zajęć dydaktyczno-wyrównawczych w opisany powyżej sposób, zajęcia te są obowiązkowe.
3. Terminy zajęć dydaktyczno-wyrównawczych ustalane są przez nauczycieli i zatwierdzone przez Dyrektora.
4. Uczniowie klas 1–3 pozostają pod opieką nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze na zasadach określonych dla uczniów klas 1–3.
5. Uczniowie II etapu edukacyjnego stawiają się na zajęcia punktualnie w terminie rozpoczęcia zajęć.
6. Wychowawcy II etapu edukacyjnego na bieżąco monitorują frekwencję swoich wychowanków na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych.
7. Nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z uczniami II etapu edukacyjnego powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów o frekwencji ucznia na zajęciach w terminach zebrań z rodzicami przekazując informację przez wychowawcę klasy lub dziennik elektroniczny.

4.3 Organizacja zajęć terapeutycznych.

- 1) Uczeń uczestniczy w zajęciach terapeutycznych i logopedycznych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- 2) Terminy zajęć terapeutycznych i logopedycznych ustalane są przez zespół pomocy psychologiczno – pedagogicznej w danym roku szkolnym oraz zatwierdzane przez Dyrektora.
- 3) Dla ucznia zakwalifikowanego do zajęć terapeutycznych w opisany powyżej sposób, zajęcia te są obowiązkowe.
- 4) Uczniowie klas 1–3 odbierani są z sali lekcyjnej lub ze świetlicy szkolnej przez terapeutę/prowadzącego zajęcia i przez niego odprowadzani po zakończeniu zajęć.
- 5) Uczniowie II etapu edukacyjnego oraz klas stawiają się u terapeuty/osoby prowadzącej zajęcia punktualnie w terminie rozpoczęcia zajęć.
- 6) Wychowawcy II etapu edukacyjnego na bieżąco monitorują frekwencję swoich wychowanków na zajęciach terapeutycznych.
- 7) Pedagogowie terapeuci prowadzący zajęcia z uczniami II etapu edukacyjnego oraz powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów o frekwencji ucznia na zajęciach podczas zebrań z rodzicami, przekazując informację przez wychowawcę klasy lub dziennik elektroniczny.

5. POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM KTÓRY MA PROBLEMY ZDROWOTNE

- 1) Uczeń powinien zgłosić informację o złym samopoczuciu nauczycielowi, wychowawcy lub szkolnej służbie zdrowia.
- 2) W przypadku zauważenia, że uczeń ma problemy zdrowotne, każdy pracownik szkoły ma obowiązek oddać ucznia pod opiekę sekretarza szkoły.
- 3) Sekretarz powiadamia rodziców/prawnych opiekunów, wzywa pomoc medyczną, kompetentnych pracowników szkoły (dysponującymi wykształceniem medycznym lub przeszkoleniem w zakresie pomocy przedmedycznej).
- 4) W przypadku zachorowania ucznia na terenie szkoły należy powiadomić o tym rodziców. Mają oni obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i zapewnić mu opiekę medyczną.
- 5) W przypadku, gdy rodzic nie może stawić się po dziecko osobiście, ucznia może odebrać inna, upoważniona przez rodzica osoba.
- 6) W przypadku nagłego poważnego pogorszenia stanu zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe. Uczeń zostaje powierzony opiece personelu medycznego karetki i do czasu pojawienia się rodziców (prawnych opiekunów) towarzyszy mu wyznaczony przez dyrektora nauczyciel lub dyrektor szkoły.
- 7) Sekretarz powiadamia nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem o przyczynie jego nieobecności i przejęciu nad nim opieki.

6. POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM KTÓRY ULEGŁ WYPADKOWI

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:
 - a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadza fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.
 - b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
 - c) powiadamia dyrektora,
 - d) jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
2. O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku powiadamia rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego ucznia.
3. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi nauczyciel pod którego opieką przebywał uczeń lub wychowawca powiadamia rodzica o zdarzeniu.
4. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe.
5. O wypadku śmiertelnym, ciężkim, zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
6. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia na terenie szkoły, dyrektor zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
7. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.

8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki/opiekun grupy i on odpowiada za nie.
9. Dyrektor powołuje członków zespołu powypadkowego - w skład zespołu wchodzi: pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, nauczyciel, pod opieką którego zdarzył się wypadek. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową:
- a) przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z poszkodowanym uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/psychologa szkolnego) i sporządza notatkę służbową;
 - b) przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie – przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia;
 - c) sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku;
 - d) uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek;
 - e) uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku;
 - f) sporządza protokół powypadkowy, który podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły;
 - g) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu; członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym;
 - h) przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego;
 - i) z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole;
 - j) protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole, organowi prowadzącemu i kuratorowi oświa

ty, protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek, jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole;

- k) w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu), zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu.

10. Specjalista ds. bhp prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego we właściwych przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

7. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIA DEMORALIZACJĄ LUB SKUTKAMI CZYNÓW ZABRONIONYCH

1) Podejrzenie popełnienia kradzieży przez ucznia na terenie szkoły.

- ✓ Nauczyciel powiadomiony o kradzieży zgłasza ten fakt do psychologa/pedagoga szkolnego i powiadamia wychowawcę.
- ✓ Psycholog/pedagog przeprowadza działania wyjaśniające (monitoring, rozmowa z uczniem lub klasą).
- ✓ Wychowawca/psycholog/pedagog szkolny powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia, w razie konieczności informuje o zdarzeniu policję.

2) Bójka uczniów na terenie szkoły.

- ✓ W przypadku bójki należy w miarę możliwości odizolować uczestników i powiadomić niezwłocznie o zajściu psychologa/pedagoga szkolnego oraz wychowawcę.
- ✓ Psycholog/pedagog ustala okoliczności zdarzenia (monitoring, rozmowa ze świadkami).
- ✓ Psycholog/pedagog informuje wychowawcę.
- ✓ Wychowawca wpisuje uwagę do dziennika elektronicznego.
- ✓ Wychowawca/psycholog/pedagog szkolny powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.

3) Podejrzenie popełnienia wymuszenia przez ucznia na terenie szkoły lub wobec innego ucznia szkoły.

- ✓ Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek wymuszenia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie wychowawcę lub psychologa/pedagoga.
- ✓ Wychowawca i psycholog/pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z ofiarą zdarzenia, udzielając jej wsparcia i porady.
- ✓ Wychowawca i psycholog/pedagog ustalają okoliczności zdarzenia.
- ✓ Wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.

4) Uczeń przebywający na terenie szkoły w stanie sugerującym spożycie alkoholu lub środków odurzających.

- ✓ Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i psychologa /pedagoga szkolnego, sporządza notatkę.
- ✓ Ucznia należy odizolować (uczeń nie może pozostawać bez opieki).
- ✓ Psycholog/pedagog szkolny zawiadamia o fakcie wychowawcę oraz rodziców i zobowiązuje ich do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
- ✓ Psycholog/pedagog szkolny może wezwać lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
- ✓ Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka o pozostaniu ucznia w szkole lub przeniesieniu go do placówki służby zdrowia decyduje lekarz.
- ✓ Gdy rodzice nie zgłaszają się po dziecko a jest ono agresywne, psycholog /pedagog powiadamia policję.
- ✓ O zaistniałej sytuacji psycholog/pedagog informuje dyrekcję szkoły.

5) Podejrzanie posiadania przez ucznia alkoholu lub środków odurzających.

- ✓ Nauczyciel powiadamia o swoich podejrzeniach psychologa/pedagoga/
- ✓ Ucznia należy odizolować.
- ✓ W obecności drugiej osoby dorosłej psycholog/pedagog żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka (samodzielne przeszukanie plecaka lub odzieży to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji).
- ✓ Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie (substancji nie należy dotykać, aby nie zatrzeć śladów) należy ją zabezpieczyć i wezwać policję.
- ✓ Jeżeli uczeń odmawia współpracy, psycholog/pedagog niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa policję.
- ✓ Psycholog /pedagog sporządza notatkę ze zdarzenia.

6) Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominających alkohol lub środki odurzające.

- ✓ Osoba znajdująca substancję zabezpiecza ją przed dostępem osób niepowołanych, powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.

7) Informacja o spożywaniu przez ucznia alkoholu lub zażywaniu środków odurzających poza zajęciami szkolnymi

- ✓ Nauczyciel powiadamia wychowawcę/psychologa o zaistniałym zdarzeniu.
- ✓ Wychowawca/psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami oraz sporządza notatkę.

8) Informacja o popełnieniu przez ucznia innych czynów zabronionych poza terenem szkoły.

- ✓ Nauczyciel powiadamia wychowawcę/psychologa o zaistniałym zdarzeniu.
- ✓ Wychowawca/psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami oraz sporządza notatkę.

9) Ujawnienie cyberprzemocy (Internet, telefon komórkowy).

- ✓ Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie wychowawcę/psychologa.
- ✓ Wychowawca i psycholog przeprowadzają rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udzielając jej wsparcia.
- ✓ Wychowawca i psycholog ustalają okoliczności zdarzenia, ewentualnych świadków oraz informują dyrektora szkoły.
- ✓ Wychowawca i psycholog przy pomocy nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i ewentualnie ustalają tożsamość sprawcy.
- ✓ Psycholog zawiadamia rodziców poszkodowanego ucznia i policję.
- ✓ Jeżeli aktu cyberprzemocy dokonał uczeń naszej szkoły wychowawca zawiadamia rodziców i nakłada karę na sprawcę zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
- ✓ Wychowawca i psycholog monitorują sytuację poszkodowanego ucznia i udzielają pomocy psychologicznej.

8. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH I ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU

8.1 Postępowanie z uczniem, który źle zachowuje się na lekcji.

- 1) W przypadku zachowania ucznia, które zaburza tok lekcji, nauczyciel prowadzący zajęcia podejmuje działania dyscyplinujące.
- 2) W przypadku, gdy uczeń nie koryguje swojego zachowania, nauczyciel korzysta z pomocy psychologa szkolnego.
- 3) Psycholog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ucznia.
- 4) W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem, psycholog we współpracy z wychowawcą i rodzicami ucznia przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
- 5) Psycholog ustala system pracy z uczniem i oddziaływań indywidualnych w celu eliminacji zachowań niepożądanych.
- 6) Psycholog informuje rodziców o zaistniałym problemie i podjętych działaniach.

8.2 Powiadamianie rodziców/ opiekunów ucznia o sytuacjach trudnych, zagrożających bezpieczeństwu

- 1) Wychowawca powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców / prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych oraz sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców, w dzienniku.
- 2) W przypadku nieobecności wychowawcy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, dyrekcja).
- 3) W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad

dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.

- 4) W każdej sytuacji wymagającej dodatkowej pomocy np. decyzję o wezwaniu policji, podejmuje dyrektor szkoły.

8.3. Samowolne opuszczenie zajęć szkolnych przez ucznia/ nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia

- 1) Wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o samowolnym opuszczeniu zajęć szkolnych. Należy odnotować ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
- 2) Na wniosek rodzica/opiekuna wychowawca może usprawiedliwić uzasadnioną nieobecność ucznia w szkole. Jeżeli rodzic nie wiedział o nieobecności ucznia, wychowawca musi pozostawić ją w dzienniku jako nieobecność nieusprawiedliwioną.
- 3) W przypadku zdiagnozowania wagarów ucznia wychowawca powinien przeprowadzić rozmowę z uczniem, poinformować go o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał. Udzielić upomnienia oraz sporządzić odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.
- 4) W przypadku powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia, wychowawca :
 - ✓ Powiadamia psychologa szkolnego, oraz zobowiązuje ucznia do spotkań z psychologiem, do podpisania kontraktu z psychologiem lub wychowawcą
 - ✓ Zobowiązuje rodziców/prawnych opiekunów do kontaktu osobistego telefonicznego co najmniej raz na dwa tygodnie i do kontrolowania frekwencji i postępów dziecka.
 - ✓ Następnie dyrektor szkoły, w obecności psychologa i wychowawcy, porozmawia z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia.
 - ✓ Wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący (sąd rodzinny). Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego

Podstawa prawna:

Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) - art. 19 ust.

8.4 Używanie telefonu komórkowego przez ucznia podczas lekcji

Na terenie szkoły obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych (aparaty powinny być wyłączone i schowane).

Zakaz ten dotyczy również wszelkich zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych organizowanych przez szkołę.

Każdy uczeń ma prawo do korzystania w uzasadnionych przypadkach z telefonu stacjonarnego w sekretariacie szkoły. Pracownik administracji w sekretariacie ma obowiązek przekazania uczniowi ważnych informacji telefonicznych od rodzica czy prawnego opiekuna. Nauczyciel w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na korzystanie z telefonu komórkowego.

Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie czy kradzież sprzętu.

Nie wolno filmować i fotografować nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz uczniów bez ich wiedzy i zgody. Nie wolno nagrywać przebiegu lekcji bez zgody nauczyciela prowadzącego. Dotyczy to nagrań zarówno z telefonu, jak i dyktafonu czy odtwarzacza MP.

Żaden pracownik szkoły nie jest upoważniony do włączania i wyłączania skonfiskowanego telefonu dziecka. Nie wolno go używać ani wykonywać na nim żadnych operacji. Jeśli telefon dzwoni i jego dźwięk przeszkadza w miejscu, w którym został zdeponowany - należy nakazać uczniowi jego wyłączenie, ale nie wolno tego robić nauczycielowi ani nawet dyrektorowi szkoły.

- 1) Nauczyciel nakazuje uczniowi oddanie telefonu.
- 2) Nauczyciel wydaje polecenie usunięcia karty lub wyłączenia telefonu.
- 3) Następnie opisuje telefon danymi ucznia i zdeponować go w sekretariacie.
- 4) Psycholog, wychowawca lub dyrektor szkoły sporządza notatkę służbową opisującą zdarzenie.
- 5) Nauczyciel, który był świadkiem zdarzenia powiadamia wychowawcę.
- 6) Rodzice zostają poinformowani o zaistniałej sytuacji i możliwości odbioru telefonu przez wychowawcę lub pracownika sekretariatu.
- 7) Telefon zostaje oddany rodzicowi/prawnemu opiekunowi, najlepiej w obecności ucznia, z pouczeniem dotyczącym zasad korzystania z telefonu na terenie szkoły.

8.5 Zagrożenie zdrowia bądź życia w wyniku wypadku

- 1) Należy pamiętać, że udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego (art. 162 Kodeksu karnego).
- 2) Zachować spokój, nie wpadać w panikę, rozpoznać stan poszkodowanego.
- 3) Usunąć poszkodowanego z rejonu zagrożenia.
- 4) Jeśli stwierdzisz, że sam nie potrafisz udzielić pierwszej pomocy, zorganizuj ją zawiadamiając placówkę służby zdrowia lub kogoś z otoczenia, kto potrafi jej udzielić.
- 5) Poszkodowanemu zapewnić spokój, odsunąć z otoczenia zbędne osoby, w każdej sytuacji zapewnić poszkodowanemu ciepłe okrycie.
- 6) Nie lekceważyć nawet drobnych skaleczeń, każde skaleczenie należy prawidłowo zaopatrzyć.
- 7) Nie pozostawiać poszkodowanego bez opieki.
- 8) Każdy wypadek, nawet najdrobniejszy, musi być zgłoszony dyrektorowi szkoły, wychowawcy klasy i zespołowi powypadkowemu oraz odnotowany na karcie wypadków znajdującej się w sekretariacie szkoły. Sekretariat prowadzi rejestr wypadków szkolnych.

a. Wpisu dokonuje nauczyciel – świadek wypadku, nauczyciel dyżurujący lub wychowawca klasy. Jeśli po zaistniałym zdarzeniu dziecko odbyło z rodzicem wizytę lekarską i nie stwierdzono uszczerbku na zdrowiu, w dniu następnym po zdarzeniu wychowawca sporządza krótką notatkę i załącza zaświadczenie lekarskie.

b. Dokumentację powypadkową stanowią:

- ✓ zawiadomienie o wypadku (organ prowadzący, pracownik bhp, społeczny inspektor pracy, rada rodziców- w przypadku wypadków lekkich, natomiast w przypadku wypadków ciężkich dodatkowo należy powiadomić Kuratorium Oświaty i Prokuraturę, w przypadku zatrucia Sanepid),
- ✓ protokół ustalenia przyczyn wypadku,
- ✓ protokół przesłuchania świadków,
- ✓ oświadczenie lekarskie,

- 9) Dokumentacja powyższa musi być przygotowana w ciągu 14 dni, a następnie oddana do podpisania rodzicom poszkodowanego
- 10) W przypadku przekazywania rodzicowi dziecka, które doznało niegroźnego urazu konieczne jest wypełnienie oświadczenia, które jest dostępne w sekretariacie. Oświadczenie wypełnia nauczyciel przekazujący dziecko rodzicowi. Jeżeli rodzic odmawia podpisania oświadczenia należy wezwać pogotowie ratunkowe.
- 11) Dziecko z niedyspozycją powinno mieć zapewnioną opiekę ze strony osoby dorosłej. Może być odprowadzone do domu pod opieką dorosłego po uprzednim kontakcie z rodzicami dziecka.
- 12) W przypadku urazu głowy, kończyn, podejrzenia o urazy wewnętrzne, bądź też utraty przytomności należy bezwzględnie wezwać pogotowie ratunkowe i powiadomić rodziców dziecka.
- 13) Pogotowie ratunkowe i policję należy bezwzględnie wezwać w przypadku potrącenia przez samochód (przed szkołą lub na wycieczce).

8.6 Uczeń będący sprawcą czynu karalnego lub przestępstwa

Wykaz czynów karalnych, będących przestępstwami i wykroczeniami, popełnianymi przez nieletnich uczniów na terenie szkoły stanowi Załącznik nr 1

- 1) Nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, dyrektora szkoły i psychologa szkolnego
- 2) Wychowawca wzywa rodziców/opiekunów.
- 3) Psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- 4) Zostaje sporządzona notatka z przeprowadzonych działań.
- 5) Jeśli wymaga tego sytuacja dyrektor, powiadamia sąd lub policję, specjalistę ds. nieletnich, w przypadku wykorzystania przez szkołę wszystkich dostępnych środków oddziaływań wychowawczych.
- 6) Należy zastosować wobec ucznia karę regulaminową przewidzianą w statucie szkoły. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat,

przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

8.7 Agresywne zachowanie wobec innych uczniów lub wobec pracowników szkoły

- 1) Nauczyciel ma obowiązek reagować na zachowanie agresywne ucznia w momencie, gdy takie zachowanie się pojawia.
- 2) Po zauważeniu agresywnego zachowania, należy jak najszybciej je przerwać.
- 3) Nauczyciel przeprowadza rozmowę ze sprawcą agresji poza klasą. W trakcie rozmowy:
 - ✓ informuje, jakie uczeń poniesie konsekwencje
 - ✓ przedstawia dalsze kroki, jakie nauczyciel zamierza podjąć
 - ✓ przestrzega, że w razie braku zmiany sprawa zostanie przedstawiona wychowawcy i dyrektorowi szkoły.
- 4) Wychowawca informuje o agresywnym zachowaniu i jego konsekwencjach rodziców/opiekunów uczniów i fakt ten odnotować w obowiązującej dokumentacji.

W przypadku powtarzających się zdarzeń lub szczególnie agresywnego zachowania:

- 1) Wychowawca przekazać informacje psychologowi szkolnemu i ustalić z nim dalsze postępowanie.
- 2) Dyrektor w obecności psychologa szkolnego i wychowawcy klasy spisuje z uczniem i jego rodzicami umowę o oczekiwaniach wobec ucznia i konsekwencjach za ich łamanie.
- 3) Wychowawca czuwa nad przestrzeganiem przez ucznia przyjętych ustaleń oraz wymierza przewidziane w statucie sankcje w razie niewywiązywania się ucznia z umowy.

8.8 Stwierdzenie przemocy fizycznej wśród uczniów.

- 1) Dyrektor odizolowuje sprawcę od innych uczniów zawsze pod opieką innego nauczyciela, psychologa szkolnego. Sprawca przemocy nie może zostać sam.

- 2) Dyrektor ustala, kto i w jakim stopniu został poszkodowany na podstawie obserwacji oraz informacji od świadków zajścia.
- 3) Poszkodowanemu należy udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej. W razie potrzeby, wezwać wykwalifikowaną pomoc medyczną (pogotowie ratunkowe).
- 4) Dyrektor powiadamia o zajściu wychowawcę klasy i psychologa szkolnego.
- 5) Wychowawca udziela wsparcia ofierze oraz powiadamia rodziców ucznia poszkodowanego/ofiary oraz sprawcy o zaistniałym zdarzeniu.
- 6) Dyrektor lub wychowawca, organizuje spotkanie z rodzicami uczniów i informuje ich o podjętych działaniach oraz aby ustalić konsekwencje wobec sprawcy oraz formy zadośćuczynienia poszkodowanemu. Zostaje sporządzony protokół ze spotkania.
- 8) Dyrektor w obecności rodziców i psychologa szkolnego, zobowiązuje ucznia – sprawcę przemocy – do natychmiastowego zaprzestania nagannego zachowania poprzez spisanie kontraktu z uczniem
- 9) Dyrektor stosuje właściwą karę regulaminową wobec ucznia, któremu udowodniono winę (wystarczająco spójne zeznania kilku osób).
- 10) Psycholog szkolny, wychowawca oraz inni nauczyciele, sprawdzają stosowanie oddziaływania wychowawczego (pomoc psychologiczna, udział w terapii itp.) wobec ofiary sprawcy i monitorują zmiany zachowań.
- 11) W szczególnych wypadkach dyrektor informuje się o zdarzeniu policję.

8.9 Postępowanie w przypadku spraw spornych i konfliktów

- 1) Konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu psycholog szkolny. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- 2) Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga psycholog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.

- 3) Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem – rozstrzyga psycholog szkolny i wychowawcą ucznia. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice ucznia.

Podstawa prawna:

Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) - art. 39 ust. 1 pkt 1

8.10. Przypadek kradzieży, zniszczenia mienia, zastraszanie, wymuszenia lub wyłudzenia

- 1) W pierwszej kolejności należy poinformować psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.
- 2) Wychowawca i psycholog ustalą okoliczności zdarzenia, dyrektor po przyjęciu zawiadomienia może przekazać prowadzenie wyjaśnień innej osobie.
- 3) Dyrektor lub wychowawca zawiadamia rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o podjętych działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.
- 4) Rodzice sprawcy i poszkodowanego, zostają zaproszeni na spotkanie, w celu ustalenia konsekwencji wobec sprawcy oraz formy zadośćuczynienia poszkodowanemu. Ze spotkania należy sporządzić protokół.
- 5) W szczególnych wypadkach dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu policję.

8.11 Używki

8.11.1 Stwierdzenie palenia tytoniu przez ucznia

- ✓ Okoliczności należy zgłosić wychowawcy
- ✓ Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz dyrekcję.
- ✓ Wychowawca i psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną

8.11.2 Podejrzenie posiadania przez ucznia narkotyków

Nauczycielowi nie wolno przeglądać rzeczy osobistych ucznia, dokonywać jego rewizji, przeszukiwać plecaka, nawet jeśli zachodzi uzasadnione prawdopodobieństwo, że dokonał kradzieży lub posiada niedozwolone środki odurzające. Tylko policja ma prawo przeszukać ucznia (art. 219 kodeksu postępowania karnego).

- 1) Nauczyciel w obecności innej osoby (nauczyciela, psychologa) żąda, aby uczeń przekazał substancję przypominającą narkotyk, pokazał zawartość plecaka oraz kieszeni.
- 2) O swoich spostrzeżeniach należy powiadomić dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wezwać ich do natychmiastowego stawienia.
- 3) Należy ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję.
- 4) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, zabezpieczyć i bezzwłocznie, dyrektor przekazuje ją do jednostki policji.
- 5) Dyrektor udokumentowuje całe zdarzenie - sporządza możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- 6) Dyrektor wzywa policję, gdy uczeń mimo wezwania odmawia dobrowolnego przekazania substancji i pokazania zawartości plecaka (kieszeni).

Jeśli sprawcą (zarówno posiadania jak udzielania innej osobie środków odurzających) jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat mamy do czynienia z czynami karalnymi. Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

Podstawa prawna:

Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zm.) - art. 219

8.11.3 Podejrzenie obecności na terenie szkoły ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających

- 1) Należy powiadomić wychowawcę klasy, dyrektora szkoły i psychologa.
- 2) Uczeń musi zostać odizolowany od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie wolno pozostawić go samego.
- 3) Należy srożyć dla tego ucznia warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- 4) Należy wezwać rodziców/opiekunów oraz lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
- 5) Dyrektor szkoły powiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
- 6) O fakcie umieszczenia przez policję w izbie wytrzeźwień zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz są rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- 7) Psycholog szkolny próbuje nawiązać kontakt z uczniem aby ustalić:
 - ✓ czy uczeń brał narkotyki, a jeśli tak to z kim;
 - ✓ jakie to były narkotyki / substancje odurzające;
 - ✓ w jaki sposób wszedł w ich posiadanie;
 - ✓ skąd miał pieniądze;
 - ✓ od jak dawna bierze narkotyki/inne substancje;
 - ✓ kto o tym wiedział.
- 8) Po przybyciu rodziców, dyrektor przedstawić sytuację i dotychczasowe ustalenia. Oraz uzupełnia wyjaśnienia ucznia z ich udziałem.
- 9) Dyrektor, pozwala rodzicom podjąć decyzję co do dalszego postępowania. Przekazuje ucznia pod opiekę rodzicom – przejęcie opieki nad dzieckiem rodzice potwierdzają własnoręcznym podpisem.
- 10) Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- 11) Dyrektor odnotowuje w sporządzonej notatce decyzję podjętą przez rodziców oraz fakt przejęcia przez nich opieki nad dzieckiem.
- 12) Dyrektor podejmuje niezbędne czynności celem całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i

zakończenia sprawy.

- 13) Wychowawca stosowuje wobec ucznia karę regulaminową przewidzianą w statucie szkoły.
- 14) Dyrektor ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia, wychowawcą klasy i psychologiem szkolnym zasady dalszego postępowania. Sporządza protokół z ustaleń/spisać kontrakt.

Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 431

ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
Podstawa prawna:

Ustawa z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.) - art. 4 § 1.

Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) - art. 15 ust. 1 pkt 6. Zarządzenie Nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

8.11.4 Profilaktyka w przypadku zażywania przez uczniów narkotyków

- 1) Dyrektor spisuje z uczniem, który zażywał narkotyki i jego rodzicami kontrakt.
- 2) Wychowawca informuje dyrektora, rodziców i psychologa, za każdym razem gdy sytuacja się powtórzy; monitoruje realizację zawartego z uczniem kontraktu.
- 3) Podejmowane są działania zapobiegające wystąpieniu na szerszą skalę problemu narkotyków w szkole, np. przeprowadza się zajęcia ukazujące szkodliwość używek dla młodego organizmu np. w formie prelekcji, filmu dydaktycznego, warsztatów, we współpracy z psychologiem, radą pedagogiczną, radą rodziców, organem prowadzącym podjąć działania promujące zdrowy styl życia.
- 4) Psycholog szkolny obserwuje zachowania ucznia i objąć go indywidualną pomocą.

8.12 Znalezienie przedmiotu, mogącego zagrażać bezpieczeństwu uczniów

- 1) Nauczyciel który dokonał znaleziska zabezpiecza znalezioną podejrzaną substancję lub przedmiot przed dostępem osób niepowołanych i zniszczeniem. Niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 2) Dyrektor wzywa Policję aby przekazać zabezpieczony przedmiot (ewentualnie wskazać miejsce, w którym przedmiot został zabezpieczony). Udzielić Policji szczegółowych informacji dotyczących zdarzenia.
- 3) Następnie w porozumieniu z przybyłymi funkcjonariuszami Policji, podejmuje dalsze działania, w tym zapewnić bezpieczeństwo uczniom i pracownikom.
- 4) Zostają podjęte czynności niezbędne do całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i zakończenia sprawy (np. przeprowadzić anonimową ankietę, rozmowę z uczniami, nauczycielami itp.)
- 5) Dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o podjętych działaniach. Niezwłocznie - telefonicznie i możliwie szybko pisemnie. Informuje osoby zainteresowane (nauczycieli, uczniów i ich rodziców) o rozstrzygnięciu sprawy.

Podstawa prawna:

Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) - art. 34a ust. 2 pkt 2.

8.13 Uzyskanie informacji o podłożeniu bomby

- 1) Po pozyskaniu informacji o podłożeniu w szkole bomby/ładunku wybuchowego niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
- 2) Dyrektor powiadomią Policję i zarządza ewakuację szkoły. Przypomina nauczycielom i uczniom o konieczności zachowania spokoju i sprawnej organizacji. Osobiście nadzorować ewakuację.
- 3) W porozumieniu z Policją, dyrektor podejmuje dalsze działania zapewniające bezpieczeństwo uczniom i pracownikom.
- 4) Nauczyciele odprowadzają uczniów w bezpieczne miejsce (np. poza teren szkoły) i

pozostać z nimi do czasu sprawdzenia przez Policję, czy bomba została podłożona.

- 5) Po uzyskaniu zgody lub na polecenie Policji, dyrektor zarządza powrót nauczycieli i uczniów do szkoły lub zwolnić ich z pracy i zajęć.
- 6) Dyrektor ma obowiązek poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o zdarzeniu i podjętych działaniach. Niezwłocznie po zawiadomieniu policji - telefonicznie. Pisemnie w ciągu kilku dni od zdarzenia.
- 7) Dyrektor podejmuje niezbędne czynności celem całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i ujawnienia sprawcy, np. przeprowadzić anonimową ankietę, sprawdzić w której klasie były zapowiedziane prace klasowe itp.
- 8) Należy poinformować osoby zainteresowane (nauczycieli, uczniów i ich rodziców) o rozstrzygnięciu sprawy.

8.14 Podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie ucznia

- 1) Każdy nauczyciel powinien przyjąć informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisać datę i godzinę zgłoszenia, oraz poinformować o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy.
- 2) Wychowawca informuje psychologa i dyrektora szkoły.
- 3) Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, należy wezwać lekarza.
- 4) Dyrektor oraz psycholog szkolny dbając o dyskrecję, przeprowadzić rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe.
- 5) Psycholog wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
- 6) Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
- 7) Niezwłocznie po wdrożeniu procedury dyrektor zawiadamia przewodniczącego zespołu Interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.
- 8) W przypadku osoby nieletniej należy zawiadomić sąd rodzinny i nieletnich.

8.15 Postępowanie w przypadku zajścia uczennicy w ciążę

- 1) W porozumieniu z rodzicami należy przygotować program pomocy niezbędnej do uzyskania sukcesu edukacyjnego.
- 2) Psycholog szkolny przygotowuje plan wsparcia psychologicznego uczennicy do wspólnej realizacji z jej rodzicami i nauczycielami przedmiotowymi.
- 3) W razie potrzeby szkoła podejmuje kroki w celu wsparcia materialnego uczennicy.

9. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU

- 1) Osoba która zauważyła pożar informuje o tym dyrektora szkoły.
- 2) Dyrektor poleci sekretarzowi ogłoszenie/uruchomienie sygnału ewakuacji

Sygnał alarmowy, po którym należy natychmiast opuścić szkołę – CIĄGŁY DZWONEK trwający tak długo, aż wszyscy opuszczą budynek. W razie braku prądu sygnałem alarmowym jest ciągły dźwięk dzwonka ręcznego i powiadomienie ustne: „PALI SIĘ”.

3) PROCEDURA

	✓ Należy	wezwać	pomoc	zewnętrzną
(Straż Pożarna, Pomoc medyczna, itp.)				
zbiórki(przed szkołą)	✓	Opuścić budynek i skierować się na	wyznaczone	miejsce
	✓	Przyjmować bieżące informacje o postępach w ewakuacji od		
	✓	pracowników		
strażakom,	✓	W razie stwierdzenia nieobecności ucznia, należy ten fakt zgłosić		
	✓	niekoniecznie dowódcy, pytając strażaka o nazwisko.		
(np.	✓	Wydawać szczegółowe polecenia i wyznaczać dodatkowe zadania		
użyciem	✓	wyłączenie energii elektrycznej, przystąpienie do gaszenia z		
		hydrantów, zabezpieczenie butli z gazem)		
informacje	✓	Po przybyciu służb ratowniczych należy przekazać niezbędne		
	✓	Dyrektor podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu z		
	✓	ewakuowanymi dziećmi		

Niedopuszczalne jest zezwolenie na rozejście się uczniów do domów bez wcześniejszego powiadomienia o zdarzeniu rodziców.

- ✓ Nauczyciele upewniają się, że jest możliwość wyjścia z klasy
- ✓ Informują dzieci o konieczności szybkiego opuszczenia budynku (wskazać drogę wyjścia i podać miejsce zbiórki)
- ✓ Podczas ewakuacji zakazane jest zabierania rzeczy osobistych
- ✓ Należy wyznaczyć osobę, która wyjdzie i poprowadzi uczniów do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego np. sekretarza
- ✓ Sekretarz przelicza wychodzących uczniów
- ✓ Dzieci opuszczają pomieszczenia w szyku uporządkowanym – parami.
- ✓ Należy przeciwdziałać każdemu odruchowi paniki wśród dzieci oraz sprawować nad nimi bezustanną opiekę
- ✓ Nauczyciele bezwzględnie sprawdzają stan zdrowia uczniów, zwracając szczególną uwagę na zawroty głowy, wymioty, kaszel, ból głowy, chwilowe omdlenia, złamania, potłuczenia, itp.
- ✓ Nauczyciel którzy nie mieli w czasie zdarzenia lekcji sprawdzają czy wszyscy usłyszeli i zrozumieli sygnał alarmowy (bufet, biblioteka; sala gimnastyczna; szatnie i sale na dole), pomagają w ewakuacji współpracując z dyrektorem
- ✓ Pozostali pracownicy zapewniają drożność wyjść ewakuacyjnych oraz zabezpieczają materiały niebezpieczne na terenie szkoły; a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
- ✓ Pracownicy obsługi również:
 - sprawdzają pomieszczenia sanitarne, szatnie
 - kierują strumieniami osób ewakuowanych
 - wyznaczają alternatywne drogi ewakuacji (w razie potrzeby)
 - przystępują do działań zleconych przez kierującego ewakuacją (wyłączyć zasilanie, użyć gaśnic, hydrantów...)

W przypadku zadymienia drogi ewakuacyjnej - otworzyć lub wybić okna znajdujące się w pobliżu.

Drzwi do pomieszczeń, z których przenika dym należy szczelnie zamknąć.

Jeżeli wewnętrzne schody są objęte ogniem lub bardzo zadymione, ewakuację dzieci przez okna prowadzi za pomocą drabin i innego sprzętu Straż Pożarna.

Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej.

10. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

- ✓ Dyrektor szkoły ustala częstotliwość i zaleca przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia możliwości ewakuacji uczniów i pracowników w celu określenia czasu niezbędnego do opuszczenia budynku szkoły.
- ✓ Zaleca się raz w roku przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły na podstawie procedury postępowania na wypadek pożaru.
- ✓ Pracownicy szkoły zobowiązani są do dokładnego zapoznania się z procedurą i planem działań na wypadek pożaru.

11. ZAŁĄCZNIK NR 1 - CZYNY KARALNE, BĘDĄCE PRZESTĘPSTWAMI I WYKROCZENIAMI, POPEŁNIANE PRZEZ NIELETNICH UCZNIÓW NA TERENIE SZKOŁY

- zabójstwo /art. 148 kk,
- nieumyślne spowodowanie śmierci /art. 155 kk,
- spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub ciężkiego kalectwa /art. 156 § 1 kk,
- nieumyślne spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub ciężkiego kalectwa /art. 156 § 2 kk,
- spowodowanie innego naruszenia czynności organizmu /art. 157 § 1 kk,
- naruszenie czynności organizmu do 7 dni (czyn ścigany z oskarżenia prywatnego) /art. 157 § 2 kk,
- nieumyślne spowodowanie naruszenia czynności organizmu /art. 157 § 3 kk,
- udział w bójce lub pobiciu z narażeniem na bezpośrednie niebezpieczeństwo
- utraty życia, ciężkiego uszczerbku na zdrowiu /art. 158 § 1 kk,
- udział w bójce lub pobiciu ze skutkiem śmiertelnym /art. 158 § 3 kk,

- udział w bójce lub pobiciu przy użyciu broni lub innego niebezpiecznego narzędzia /art. 159 kk,
- spowodowanie powszechnego niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia lub mienia w postaci pożaru, rozprzestrzenienia się substancji trujących, duszących lub parzących /art. 163 § 1 kk,
- nieumyślne spowodowanie powszechnego niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia lub mienia w postaci pożaru, rozprzestrzenienia się substancji trujących, duszących lub parzących /art. 163 § 2 kk,
- spowodowanie śmierci poprzez spowodowanie niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia lub mienia w postaci pożaru, rozprzestrzenienia się substancji trujących, duszących lub parzących /art. 163 § 3 kk.
- zgwałcenie (czyn ścigany na wniosek pokrzywdzonego) /art. 197 § 1,2 kk,
- zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem lub wspólnie z innymi osobami /art. 197 § 3 kk,
- obcowanie płciowe z osobą poniżej 15 lat /art. 200 § 1 kk,
- prezentowanie lub udostępnianie treści pornograficznych osobom do 15 lat /art. 200 § 2,3 kk,
- rozpijanie małoletniego /art. 208 kk,
- znieważenie (czyn ścigany z oskarżenia prywatnego) /art. 216 § 1 kk,
- naruszenie nietykalności cielesnej (czyn ścigany z oskarżenia prywatnego) /art. 217 § 1 kk,
- publiczne nawoływanie do popełnienia przestępstwa i jego pochwała /art. 255 § 1,3 kk,
- propagowanie faszyzmu i totalitaryzmu, rasizm, nietolerancji /art. 256 kk,
- publ. znieważanie grup ludności o różnych światopoglądach i przynależności narodowej, rasowej /art. 257 kk,
- nielegalne posiadanie broni palnej (w tym gazowej) i amunicji /art. 263 § 1,2 kk,
- podrabianie lub przerabianie dokumentu /art. 270 § 1,3 kk,
- używanie podrobionego dokumentu /art. 270 § 1,2 kk,
- kradzież lub przywłaszczenie dokumentu stwierdzającego tożsamość /art. 275 § 1 kk,
- kradzież cudzej rzeczy o wartości powyżej 250 PLN /art. 278 § 1,3 kk,

- kradzież rzeczy o wartości do 250 PLN (wykroczenie) /art. 119 § 1 kw,
- kradzież z włamaniem /art. 279 § 1 kk,
- rozbój, (inaczej rabunek) /art. 280 § 1 kk,
- rozbój przy użyciu broni palnej, innego niebezpiecznego przedmiotu lub środka obezwładniającego /art. 280 § 2 kk,
- kradzież rozbójnicza /art. 281 kk,
- wymuszenie rozbójnicze (inaczej tzw. "haracz") /art. 282 kk,
- przywłaszczenie mienia o wartości powyżej 250 PLN art. 284 § 1 kk,
- przywłaszczenie mienia o wartości do 250 PLN (wykroczenie) /art. 119 § 1 kw,
- uszkodzenie rzeczy (czyn ścigany na wniosek pokrzywdzonego) /art. 288 § 1,2 kk,
- uszkodz. rzeczy o wart. poniżej 250 PLN (czyn ścig. na wniosek pokrzyw. – wykroczenie) /art. 124 § 1 kw,
- zakłócenie porządku publicznego (wykroczenie) /art. 51 § 1 kw,
- zakłócenie porządku publicznego w sposób chuligański (wykroczenie) /art. 51 § 2 kw,
- paserstwo umyślne /art. 291 § 1,2 kk,
- paserstwo nieumyślne /art. 292 § 1,2 kk,
- paserstwo przedmiotu o wartości do 250 PLN (wykroczenie) art. 122 kw,
- nielegalne udzielanie lub nakłanianie do używania środków odurzających /art. 45, ustawy
- nielegalne udzielanie lub nakłanianie do używania środków odurzających w celu osiągnięcia korzyści majątkowej (sprzedaż narkotyku) /art. 46, ustawy
- nielegalne posiadanie środków odurzających /art. 48 ust.1,2, ustawy
- nielegalne posiadanie środków odurzających w znacznej ilości /art. 48 ust. 3, ustawy